

EKO KOM

MÁ TO SMYSL, TŘÍDTE ODPAD!

VÝROČNÍ SHRNUTÍ

20
23

1 261 452 tun

obalových odpadů vzniklo v ČR

941 285 tun

tj. 75 % všech použitých obalů vyprodukovaných v ČR, bylo následně předáno k recyklaci

143 271 tun

tj. 11 % všech použitých obalů vyprodukovaných v ČR, bylo následně předáno k energetickému využití

920 007

barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad mají lidé k dispozici v celé ČR

75,6 kg

papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů vytrídil v průměru za rok každý obyvatel ČR

OMEZENÍ PRODUKCE OBALŮ NA JEDNO POUŽITÍ A SNÍŽENÍ MNOŽSTVÍ OBALOVÝCH ODPADŮ

Rok 2023 byl částečně poznamenán vysokou inflací a výrazně nižší spotřebou domácností. Výrobci proto uvedli na trh meziročně méně baleného zboží. A častěji se na trhu v ČR objevovaly opakovaně použitelné obaly, jednorázových bylo naopak méně. Patrné to bylo zejména u plastových obalů. Tento trend se projevil také v množství vytríděných obalových odpadů i v produkci směsného komunálního odpadu.

DLOUHOLETÁ PRAXE

Systém třídění komunálních odpadů je v ČR komplexní a dostupný

Za bezmála 30 let existence EPR Systému EKO-KOM došlo v České republice bez nadsázky k revoluci v třídění a recyklaci odpadů. K původně sbíranému papíru a sklu přibyly i plasty, nápojové kartony a kovy, ale především se změnil rozsah a způsob zpracování tříděného odpadu. Systém je založen na kvalitní a husté sběrné síti kontejnerů a menších nádob, případně ji doplňují barevné pytle nebo sběrné dvory, výkupny atd. Díky tomu má možnost třídít odpad 99 % obyvatel ČR a skutečně odpady třídí už 75 % obyvatel.

VÝSLEDKY

SYSTÉMU EKO-KOM 2023

Systém třídění, recyklace a využití obalových odpadů je v ČR založen na spolupráci průmyslu, obcí a měst a Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., která provoz systému v ČR zajišťuje. Do Systému je dlouhodobě zapojeno přes 21 tisíc firem a více než 6 tisíc obcí a měst. Třídění odpadů je tak díky tomu dostupné pro 99 % obyvatel ČR a 75 % lidí skutečně své odpady pravidelně třídí.

Současná průměrná docházková vzdálenost k nejbližšímu sběrnému místu je v ČR 90 metrů, což znamená, že kvalita sběrné sítě vyžadovaná spotřebiteli je poskytována již na většině území státu. Sběrná síť je tvořena více než 920 tisíci barevných nádob na tříděný sběr papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů. Doplněna je pak ještě pytlovým a dalšími způsoby sběru, jako jsou sběrné dvory, sběrná střediska a výkupny.

75%

OBYVATEL ČR ODPADY TŘÍDÍ

86 % $\uparrow$ (+5 % oproti 2022)

všech použitých obalů bylo předáno k recyklaci (75 %) nebo energetickému využití (11 %)

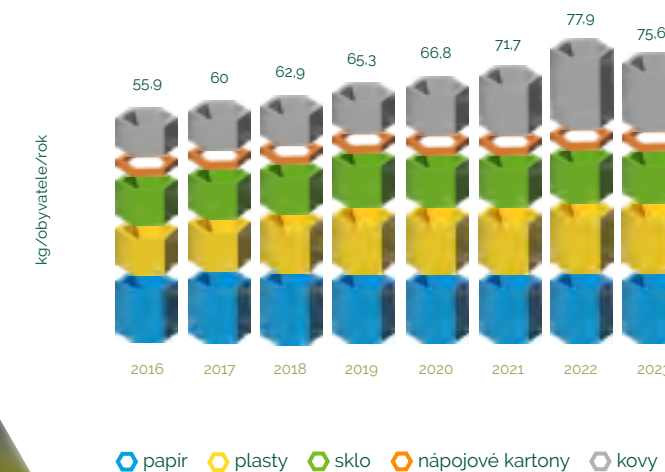
6 185 $\uparrow$ (+9 oproti 2022)

měst a obcí je zapojeno v Systému EKO-KOM

21 301 $\uparrow$ (+101 oproti 2022)

firem je zapojeno v Systému EKO-KOM

MNOŽSTVÍ VYTRÍDĚNÝCH ODPADŮ NA OBYVATELE V KG ZA ROK

TŘÍDĚNÍ A VYUŽITÍ ODPADU Z OBALŮ

↘ -4 % **1,261**
MILIONU TUN OBALOVÝCH
ODPADŮ VZNIKLO LONI V ČR

V ČR je systém třídění odpadů uživatelsky přívětivý. Je rozlišen především barvami kontejnerů a nádob a jejich návodnými polepy. Stále častější jsou i multikomoditní sběry, kdy lze do kontejneru třídít více komodit. Typickým příkladem je kombinace sběru plastů s kovy a (nebo) s nápojovými kartony. Šetří to jednak prostor záboru a zároveň i náklady na svoz. A na rozdíl od řady jiných evropských zemí mohou lidé třídít do separačních nádob nejen odpady z obalů, ale i ty neobalové.

V roce 2023 vytrídil každý obyvatel ČR v systému obcí 65,7 kilogramu papíru, skla, plastů, kovů a nápojových kartonů. Dalších 8,7 kilogramu kovů a 1,2 kilogramu papíru na obyvatele se vytrídilo prostřednictvím výkupu, které vykazují data přímo AOS EKO-KOM, a nikoliv přes obecní výkazy. Celkově tak každý občan ČR vytrídil v průměru 75,6 kilogramu odpadů. Meziročně je u všech komodit patrný pokles výtěžnosti, což je dáno jednak klesající produkcí prodejních obalů určených spotřebiteli, jednak se začínají projevovat i požadavky na omezení jednorázových plastových obalů a čtenější využívání opakovaně použitelných obalů. Tento trend je patrný hlavně u plastů.

Meziročně jsme zaznamenali také 4% pokles vzniklých obalových odpadů. V ČR jich loni vzniklo 1,261 milionu tun, z nich se v Systému EKO-KOM podařilo 75 % předat k recyklaci, dalších 11 % bylo využito energeticky. Nejvyšší míry využití, 104 %, se podařilo dosáhnout

u papírových obalů. Tento na první pohled možná překvapivý výsledek má však prozaické vysvětlení. Může to být neplněním povinnosti zpětného odběru pro obchodní balení u firem, které si zákonné povinnosti plní individuálně. Jejich obaly tak mohou skončit evidované jako součást tzv. živnostenských odpadů. Částečně je to i díky obalům od zboží, které si spotřebitelé nakoupí v zahraničí a nejsou evidovány při uvedení na trh v ČR v Systému EKO-KOM. Stejně tak nejsou obaly evidovány při přímém nákupu zboží ze zahraničního e-shopu, kdy tyto zahraniční e-shopy jsou černými pasažéry a povinnosti k obalům v ČR nezajišťují ani neplatí. Spotřebitelé ale po rozbalení tyto obaly řádně vytrídí.

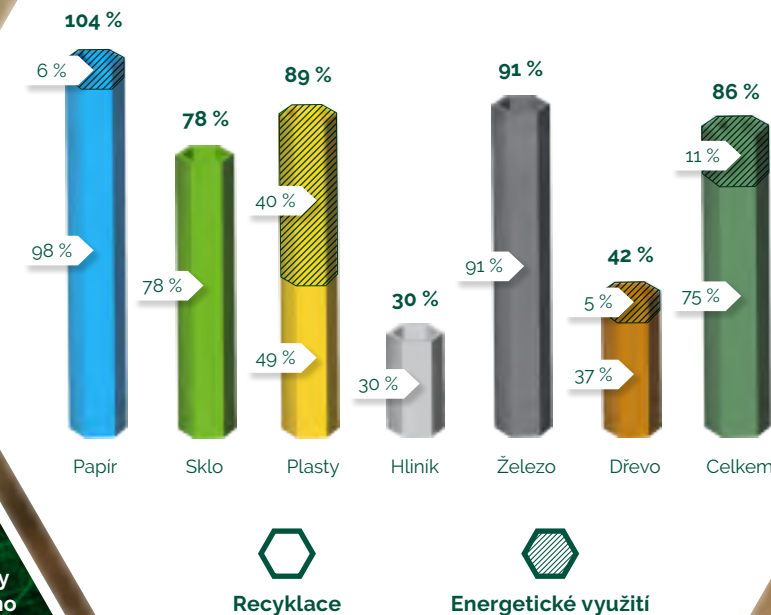
Druhé místo patřilo s 89% mírou využití plastovým obalům. 78% míry využití jsme dosáhli u obalů ze skla, u kovových obalů byla celková míra využití 67 %. A u dřevěných obalů se míra využití zvýšila z loňských 36 % na 42 %.

ČINNOSTI AOS EKO-KOM

Každý z článků řetězce nakládání s obaly a obalovými odpady má v ČR legislativně jasně definovanou roli, povinnosti a cíle. Role EPR systému EKO-KOM je v ČR jasně daná autorizací, kterou vydává a jejíž plnění kontroluje MŽP. Pro Systém EKO-KOM z ní vyplývá celá řada povinností a činností nutných k tomu, aby byl systém zpětného odběru, recyklace a využití obalového odpadu maximálně efektivní a byl schopen plnit ambiciózní recyklační cíle:

DOSAŽENÁ MÍRA RECYKLACE A ENERGETICKÉHO VYUŽITÍ OBALOVÝCH ODPAŮ (%)

JAK FUNGUJE SYSTÉM EKO-KOM

jednotného sazebníku, který je vždy veřejně dostupný na webu www.ekokom.cz.

Z odměn od firem EKO-KOM financuje prostřednictvím smluvních partnerů, zejména obcí a měst ČR, náklady spojené s provozem sběrné sítě, dotříděním obalových odpadů a jejich následným využitím a recyklací. Podílil se také na úpravě obalových odpadů, to znamená, že finančně motivuje dotřídňovací linky k co nejvyšší míře dotřídění jednotlivých druhů využitelných odpadů pro recyklaci. U některých obtížně zpracovatelných odpadů z obalů podporuje finančně i jejich finální zpracování. Za obtížně zpracovatelný lze považovat takový obalový odpad, pro který platí, že zpracování druhotné suroviny z něj do výrobku je nákladnější než výroba z primární suroviny.

Hlavním cílem pro rok 2023 bylo zefektivnit tok vytríděných odpadů z obcí na třídící linky až po konečné zpracování u recyklátorů a zajistit přitom co nejvyšší míru dotřídění jednotlivých druhů využitelných odpadů pro recyklaci.

V rámci udržitelného fungování firem je pro výrobce baleného zboží stále důležitější aktivně řešit minimalizaci dopadu jejich obalů na životní prostředí.

EKO-KOM, a.s., v ČR provozuje EPR systém bezmála 30 let. Je povinen plnit za své klienty stanovenou míru sběru použitých obalů a zajistit požadovanou míru recyklace a využití odpadů z obalů. Všechny firmy, které jsou zapojené do Systému EKO-KOM a plní prostřednictvím tohoto EPR systému svou zákonnou povinnost zajistit pro své obaly zpětný odběr a využití, mají jednotné a transparentní podmínky. Na základě vykázaného množství obalů uvedených na trh v ČR platí klient odměnu dle

VÝROBCI
BALENÉHO ZBOŽÍ

SPOTŘEBITELÉ

Vzdělávání obyvatel, propagace třídění a využití odpadů

EKO-KOM
NEZISKOVÝ SYSTÉM

OBCE

Zpětný odběr odpadů z obalů a zajištění sběrné sítě

DOTŘÍDOVACÍ LINKY

Úprava odpadů je nezbytná pro jejich další zpracování

NOVÉ
VÝROBKY

ZPRACOVATELÉ

Využití a recyklace odpadů

finanční tok

obalový tok

FINANCOVÁNÍ SYSTÉMU EKO-KOM A STRUKTURA NÁKLADŮ

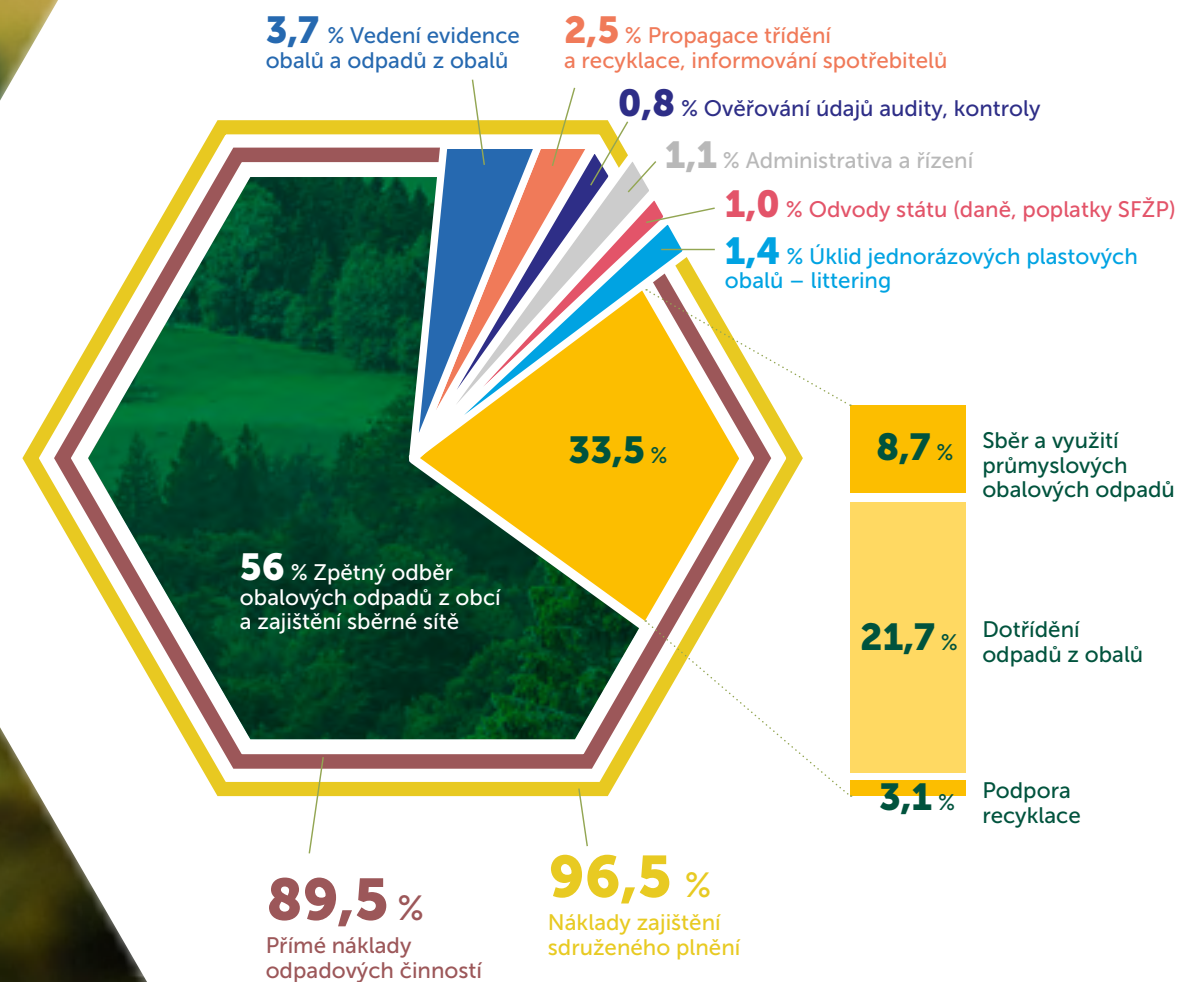
EKO-KOM, a.s., je nezisková společnost, která v ČR dlouhodobě provozuje celorepublikový systém třídění, recyklace a využití obalového odpadu na kvalitní evropské úrovni. Role AOS je jasně definována autorizací, kterou vydává a jejíž plnění kontroluje MŽP. Jako Systém rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR) je EKO-KOM povinen plnit za své klienty zákonem požadovanou míru sběru použitých obalů a zajistit míru recyklace a využití odpadů z obalů. Tyto firmy (výrobci, plniči nebo dovozci baleného zboží) mají v rámci Systému stejné a transparentní podmínky. Na základě hmotnosti obalů uvedených na trh v ČR platí každý z klientů čtvrtletně odměnu za zajištění povinnosti sdruženého plnění zpětného odběru a využití obalů dle veřejně dostupného sazebníku. Z těchto prostředků pak EKO-KOM financuje náklady spojené se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

56 %
CELKOVÝCH
NÁKLADŮ AOS
TVOŘILY PŘÍMÉ
PLATBY OBCÍM

V praxi celý Systém funguje v podstatě takto: spotřebitel si koupí zabalený výrobek a následně díky vytvořené sběrné síti vytrídí obal do barevných nádob nebo pytle na tříděný odpad. Svozové firmy vytríděné odpady odvezou na dotřídovací linky, kde se ještě roztrídí na jednotlivé druhy dle jejich dalšího zpracování. Takto upravený odpad míří ke zpracovatelům, kde se buď vyrobí druhotná surovina ve formě granulátu (v případě plastů), nebo vyrábějí rovnou recyklované výrobky. A náklady s tím spojené hradí EKO-KOM právě z odměn zapojených firem produkujících balené zboží. Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM smí financovat pouze nakládání s obalovou složkou odpadu, nikoliv s neobalovou.

V roce 2023 vynaložila AOS EKO-KOM, a.s., 96,5 % veškerých nákladů na zajištění sdruženého plnění – zpětný odběr a využití obalových odpadů. Konkrétně 89,5 % představovaly přímé náklady odpadových činností (tj. sběr obalů a zajištění sběrné sítě v obcích, sběr a využití průmyslových obalů, dotřídění odpadů z obalů, přímá podpora recyklace obalových odpadů). Vzhledem k tomu, že pro úspěšné fungování celého Systému jsou z pohledu plnění míry sběru tříděného odpadu klíčové obce a jejich občané, míří nejvíce financí právě do obcí. V roce 2023 tvořily přímé platby 6 185 zapojeným obcím za zajištění zpětného odběru obalových odpadů a sběrné sítě a za jejich předání prostřednictvím svozových firem k dotřídění a zpracování 56 % veškerých nákladů Systému. Výše odměn obcím je závislá zejména na množství vytríděných odpadů a roste spolu s účinností systému sběru.

STRUKTURA NÁKLADŮ PODLE JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ

Přes 33 % celkových nákladů Systému pak tvořily náklady na dotřídění obalových odpadů, náklady spojené se sběrem a využitím průmyslových obalových odpadů a náklady na přímou podporu recyklace a využití odpadů z obalů.

Jednou z povinností AOS EKO-KOM je zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, včetně kontroly a pravidelných auditů. Na tyto aktivity bylo vynaloženo loni 4,5 %. Dalších 2,5 % z celkových nákladů tvořily náklady na povinnou osvětu, vzdělávání žáků v oblasti ochrany životního prostředí, informování spotřebitelů a na další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů v ČR. Náklady na administrativu a řízení loni představovaly 1,1 % z celkových nákladů. Další 1 % šlo pak na zákonné daňové odvody státu a poplatky SFŽP. Do struktury nákladů v roce 2023 přibýly finance vyplacené obcím na náklady spojené s úklidem plastového litteringového odpadu, které představovaly 1,4 % z celkových nákladů Systému.

SPOLUPRÁCE S KLIENTY

Klienti AOS EKO-KOM, a.s., tedy výrobci, dovozci nebo plniči baleného zboží, kterých je aktuálně do Systému EKO-KOM zapojeno 21 301, jsou našimi klíčovými partnery. Právě z jejich finančních příspěvků už desítky let financujeme a rozvíjíme stávající systém třídění a recyklace odpadů z obalů na celém území České republiky. Těchto více než 21 tisíc firem prostřednictvím Systému EKO-KOM plní svoji zákonnou povinnost zajistit pro obaly uváděné na trh v ČR zpětný odběr a využití.

Kromě toho, že na základě uzavřené Smlouvy o sdruženém plnění za klienty plníme stanovenou míru sběru použitých obalů a míru recyklace a využití odpadů z obalů, jim poskytujeme také servis ve stále složitějším obalovém i odpadovém prostředí. Ta nejzásadnější témata s nimi řešíme v rámci odborných seminářů, konferencí, ale především při osobních schůzkách, kdy s nimi naši kolegové konzultují odborné otázky kolem obalové problematiky. Evergreenem

21 301

FIREM JE ZAPOJENO
V SYSTÉMU

mezi tématy jsou nové obalové materiály, jejich použití v praxi, recyklovatelnost, stejně tak je již několik let velkým tématem tzv. ekodesign nových obalů. A s novými požadavky a regulacemi vyplývajícími z nových unijních směrnic s klienty také velmi často řešíme téma možných alternativ jednorázových plastových obalů. Průběžně je seznamujeme se změnami, které v příštích letech do celého odvětví přinese evropské nařízení PPWR, a řešíme problematiku litteringových poplatků. Pro klienty jsou tyto informace nebo predikce pravděpodobného vývoje velmi důležité vzhledem k nastavení jejich strategií. Zároveň jim pomáháme s adaptací na nová pravidla vyplývající z těchto evropských směrnic.

S klienty také spolupracujeme na řadě CSR aktivit. Díky zapojení do EPR systému EKO-KOM přispívají firmy ke snížení uhlíkové stopy jejich obalů. O tom, jaký podíl má konkrétní klient na redukci uhlíkové stopy, informujeme firmy formou certifikátu, který doplňuje zpráva o podílu na systému třídění a recyklace. Tyto údaje firmy využívají v rámci svých CSR zpráv a částečně je mohou také použít v ESG reportingu.

Pro firmy působící na tuzemském trhu je k dispozici i náš projekt **Zodpovědná firma**. Jedná se o vzdělávací projekt, který podporuje ve firmách povědomí zaměstnanců v oblasti třídění a recyklace odpadu. Firmám v Systému je

k dispozici zdarma, po absolvování školení a splnění kritérií, jako je např. třídění odpadu v kancelářích, mohou firmy získat osvědčení. To mohou využít mimo jiné jako další zviditelnění a odlišení jejich společnosti. Aktuálně je do projektu zapojeno již více než 640 firem.

Služby pro klienty

Vzděláváme klienty v legislativě týkající se obalů, seznamujeme je s vlastnostmi nových i stávajících obalových materiálů a zejména s jejich recyklovatelností.

Setkáváme se s klienty v jejich regionech a osobně s nimi konzultujeme evidenci obalů.

Vzděláváme zaměstnance firem v rámci projektu **Zodpovědná firma**.

Podporujeme CSR aktivity firem, včetně dobrovolnických aktivit.

Poskytujeme klientům konzultace v rámci ekodesignu jejich obalů v návaznosti na možnosti dotřídění a recyklace obalových odpadů v ČR. Při výběru nových obalových prostředků je upozorňujeme na možná úskalí, případně je přímo propojujeme s tuzemskými úpravci či zpracovateli.

EKODESIGN OBALU

**VÝROBCI
BALENÉHO ZBOŽÍ**

Prevence
Předcházení vzniku odpadů

OBCHOD

SPOTŘEBITEL

Třídílnost
Jednoduché rozřídění do barevných kontejnerů

TŘÍDICÍ LINKA
Třídílnost
Tlak na jednoduché dotřídění na třídící lince

ZPRACOVATEL
Recyklovatelnost
obalů u zpracovatele

Vymyslet dobrý funkční obal je složitější, než by se mohlo na první pohled zdát. Výrobce musí zohlednit celou řadu faktorů a zodpovědět si mnoho otázek tak, aby výsledný obal nejen dobře fungoval pro konkrétní výrobek, ale také aby po použití obal co nejlépe prošel dalšími fázemi – byl dobře rozpoznatelný pro třídění spotřebitelem i na dotřídovací lince a finálně zpracovatelný recyklátorem. Celému tomuto procesu navrhování zamýšleného obalu se říká ekodesign obalu.

SPOLUPRÁCE S OBCEMI A MĚSTY

6 185 obcí ČR, zapojených do Systému EKO-KOM, umožňuje svým občanům třídít odpad a pravidelně za to získávají finanční odměnu od AOS EKO-KOM, a.s. Právě obce a města ČR jsou jedněmi z hlavních pilířů Systému EKO-KOM. Významně nám totiž pomáhají plnit pro naše klienty zákonnou míru sběru použitých obalů a míru recyklace a využití odpadů z obalů. Ve spolupráci s nimi je možné upravovat a dále zahušťovat sběrnou síť nádob pro třídění tak, aby co nejlépe vyhovovala potřebám obyvatel a množství vytríděného odpadu bylo co nejvyšší.

V obcích zapojených do Systému EKO-KOM žije 99 % obyvatel ČR. Prostřednictvím obcí, jejich informačních kanálů a naší spolupráce na osvětových kampaních můžeme realizovat efektivní a cílenou edukaci a osvětu obyvatel v oblasti nakládání s odpady a jejich třídění. Tyto činnosti mají motivovat občany ke správnému třídění odpadu a ke zvýšení kvality i kvantity odděleně sbíraných komodit.

Pro obce také dlouhodobě zajišťujeme výzkumné činnosti v oblasti nakládání s odpady. Jedná se hlavně o zpracování analýz a realizaci pravidelných rozborů skladby tříděných i směsných komunálních odpadů. O tyto naše služby je ze strany obcí stále větší zájem. Právě prostřednictvím těchto rozborů mohou totiž svým občanům názorně ukázat, jaký mají ještě potenciál pro zlepšení třídění a pro snížení produkce směsného komunálního odpadu. Prostřednictvím rozborů lze také ověřit efektivitu různých způsobů sběru v konkrétních lokalitách.

Tím ale naše služby obcím nekončí. Pro starosty a úředníky v jednotlivých krajích pravidelně realizujeme semináře. Věnujeme se na nich novým i stávajícím odpadovým povinnostem obcí, vyplňování výkazů a dotazníků, ale i dalším souvisejícím tématům. V dlouhodobém partnerství Systému EKO-KOM s projektem Uklidme Česko se pak podílíme na úklidu litteringového odpadu v obcích a na osvětě za účelem předcházení vzniku pohozeného odpadu.

OBCÍ A MĚST V ČR
UMOŽŇUJE SVÝM
OBČANŮM TŘÍDIT ODPADY

99%

FINANCOVÁNÍ OBCÍ V SYSTÉMU

Odměny pro obce v Systému EKO-KOM

Obce zapojené do Systému posílají výkaz o množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí v daném čtvrtletí. Na základě tohoto výkazu pak obci vyplácíme odměnu za zajištění míst zpětného odběru, za jejich obsluhu a zajištění využití a nově také odměnu za úklid jednorázových plastových obalů a další nakládání s nimi. Tyto odměny jsou transparentně zveřejněny v dostupném sazebníku a jsou pro obce ve stejných velikostních skupinách identické. Obcím kryjeme pouze standardní náklady spojené s tříděním obalové složky obsažené v tříděném sběru obcí, nikoliv za neobalovou část. Veškeré finanční prostředky získává AOS EKO-KOM z odměn od klientů zapojených do Systému.

SPOLUPRÁCE S ÚPRAVCI A ZPRACOVATELI

Třídění odpadu by nefungovalo bez dostatečné aktivity obyvatel ČR, kteří pravidelně separované odpady odnášejí do barevných kontejnerů. Rozmístění kontejnerů a jejich obsluha by nefungovaly bez spolupráce obcí a měst a bez peněz výrobců baleného zboží. Ale aby se tříděné odpady následně dočkaly dalšího využití, je v Systému ještě třetí klíčový pilíř. A tím jsou dotřídovací linky (úpravci odpadu) a zpracovatelé.

V současné době je v Systému EKO-KOM zapojeno více než 140 úpravců odpadů (dotřídovacích linek) na využitelné složky komunálních odpadů. Specializují se na dotřídění různých odpadových komodit, mají různou kapacitu a každé zařízení využívá trochu jinou technologii. Jedno mají ale společné – rozhodují o dalším osudu tříděného odpadu. Jejich technologická vybavenost má velmi podstatný vliv na následné využití odpadů jako druhotných surovin. Do určité míry také svými požadavky na kvalitu tříděných odpadů (vstupní suroviny) ovlivňují systémy sběru a svozu odpadů v obcích.

Na dotřídovacích linkách tedy z velké části záleží,

jaké míry recyklace bude celorepublikově dosaženo. Konkrétní spolupráci s nimi tedy nastavujeme s ohledem na efektivní plnění předepsaných cílů recyklace a využití obalových odpadů, a to jak z hlediska dopadů na náklady, tak i přínosů celého procesu pro životní prostředí v oblasti úspor energií, snížení produkce skleníkových plynů nebo snížení spotřeby vody. Tito úpravci zajišťují pro AOS EKO-KOM, a.s., dotřídění obalových odpadů na kvalitu druhotné suroviny (kvalitativní požadavky na upravené odpady jsou součástí smlouvy a vycházejí z podmínek zpracovatelského průmyslu) a následné využití druhotné suroviny předáním zpracovateli. Třídíčky v závislosti na množství upraveného obalového odpadu a účinnosti třídění, které nám reportují spolu s dalšími povinnými údaji ve čtvrtletním výkazu, od nás dostávají smluvní odměnu. Stejně jako je tomu u klientů a obcí, i pro úpravce platí stejné podmínky a sazebník odměn je veřejně dostupný na webu www.ekokom.cz.

Dotřídění a úprava obalových odpadů by ale nedávaly smysl, kdyby tu chyběla takzvaná koncovka v podobě konečných zpracovatelů. Ti používají druhotné suroviny vyrobené z obalových odpadů jako materiál pro vlastní výrobu nových produktů. Bez nich by obalové

odpady upravené na druhotnou surovinu nenalezly své druhotné využití. Mezi zpracovatele patří například papírny, sklárny, hutě, recyklační linky vyrábějící plastový regranulát a další typy zpracovatelů či přímo výrobců finálních produktů. U některých druhů odpadů se běžně využívají zahraniční zpracovatelská zařízení. Vzhledem k jednotnému trhu EU to není nic neobvyklého, důvodem jsou i vysoké pořizovací ceny některých zpracovatelských technologií a potřebné minimální množství konkrétní dotříděné druhotné suroviny. Příkladem je třeba zpracování nápojových plechovek na nové plechovky v Německu nebo recyklace nápojových kartonů v Polsku.

Finanční motivace

Dotříděná druhotná surovina je volně obchodovatelná na trhu. V případě dlouhodobějších cenových výkyvů u konkrétních komodit jsou tyto výkyvy zohledňovány v sazebnících odměn Systému EKO-KOM. Prioritou je, aby dotřídovací linky co nejvíce využitelných obalových odpadů předaly k recyklaci, nikoliv k jiné formě využití, k čemuž je finančně motivujeme.

A v případě obtížně recyklovatelných druhů odpadů se EKO-KOM finančně podílí také na recyklaci. Celý tento proces je zasmulvněn s definovanou evidencí, kterou má AOS povinnost i auditovat.

UDRŽITELNOST

A SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST AOS EKO-KOM

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM si je dlouhodobě vědoma svého společenského poslání a závazku vůči zaměstnancům, partnerům a svému okolí. I v roce 2023 jsme intenzivně pokračovali v rozvoji našich projektů podporujících naše primární cíle, kterými jsou minimalizace produkce obalového odpadu a vrácení již vzniklých odpadů do koloběhu využití a recyklace. K těmto cílům jsme směřovali i většinu podpory udržitelnosti a aktivit, které jsou zaměřeny na interní i externí vzdělávání, ochranu a úklid přírody a podporu recyklace vzniklých obalových odpadů.

Podpora třídění a recyklace

Vhodně zvolené edukační a komunikační projekty zvyšují v evropském srovnání již nadprůměrnou míru účasti obyvatel ČR na třídění (75 %). V roce 2023 jsme díky každodenní účasti obyvatel a spolupráci s odpadovými partnery v ČR zajistili recyklaci nebo energetické využití pro 86 % z celkového množství vyprodukovaných obalů. Aby maximum z tohoto množství bylo dotříděno a předáno k recyklaci, upravili jsme v roce 2023 platby pro dotřídovací linky a finančně podporujeme i zpracování obtížně recyklovatelných druhotných surovin.

ZA ROK 2023

443 mil. m³ vody

šetříme v ČR díky třídění a recyklaci odpadů z obalů.

30 km² přírody

šetříme v ČR díky náhradě primárních surovin za druhotné suroviny.

7,36 mil. MWh energie

šetříme tím, že při výrobě nových produktů využíváme energeticky méně náročné druhotné suroviny namísto primárních zdrojů.

999 tis. tun CO₂ ekv.

nevypustíme v ČR do ovzduší díky třídění a využití obalových odpadů.

CSR pilíře AOS EKO-KOM

Pro zaměstnance

S odpovědným chováním začíná EKO-KOM především sám u sebe. Naši zaměstnanci třídí odpady doma i na pracovišti. Zároveň se snažíme předcházet zbytečné produkci odpadů, snižovat množství využívaného papíru v našich kancelářích a vybavovat náš provoz primárně recyklovanými a recyklovatelnými produkty a materiály. Prostřednictvím vzdělávacích kurzů a školení dlouhodobě rozvíjíme znalosti svých zaměstnanců.

Pro veřejnost

Již téměř 30 let rozvíjíme systém třídění obalových odpadů v České republice. Vytvořili jsme a dále rozvíjíme řadu osvětových projektů, které informují širokou veřejnost o správnosti a trendech v třídění a recyklaci obalových odpadů. Spolupracujeme se školami, vzdělávacími institucemi a komunitními organizacemi. V rámci našeho vzdělávacího programu Tonda Obal seznamujeme s tématem třídění a recyklace odpadů žáky základních škol a rozvíjíme jejich environmentální gramotnost. Pořádáme semináře i pro zástupce samosprávy a pro pedagogy.

Pro přírodu

Široké veřejnosti připomínáme důležitost třídění odpadů i v přírodě nebo při jiných volnočasových aktivitách. Ve spolupráci s různými partnery umožňujeme lidem třídění při sportovních aktivitách, při návštěvě v turistických a horských střediscích v zimní i v letní sezoně, k třídění odpadu nabádáme také návštěvníky Čistých festivalů. Dlouhodobě jsme také partnerem dobrovolnických úklidových akcí Uklidme Česko. Díky třídění a recyklaci odpadů z obalů dlouhodobě přispíváme ke snižování uhlíkové stopy. Loni se tak díky Systému EKO-KOM nevypustilo do ovzduší 999 tisíc tun CO₂ ekv.

Pro klienty

Sledujeme vývoj nových unijních cílů sběru a recyklace vybraných obalových odpadů, tak abychom je dokázali včas pro své klienty splnit. Informujeme obalový průmysl o případných změnách vyplývajících z legislativy EU a společně s obcemi a úpravci zajišťujeme plnění cílů sběru a recyklace. Naším klientům pomáháme s jejich CSR aktivitami, především prostřednictvím projektu Zodpovědná firma. Školíme jejich zaměstnance v oblasti třídění a recyklace odpadů a pomáháme jim s odpovědným podnikáním.

” Dlouhodobým odpovědným cílem AOS EKO-KOM je minimalizovat produkci obalového odpadu v ČR a již vzniklé obalové odpady maximálně vracet do koloběhu využití a recyklace.

STOP LITTERINGU

AOS EKO-KOM dlouhodobě realizuje projekty zaměřené na řešení a předcházení litteringu. V minulých letech ve spolupráci s Institutem pro ekonomickou a ekologickou politiku při Fakultě sociálně ekonomické UJEP realizovala rozsáhlou litteringovou studii a analyzovala skladbu litteringového odpadu na území ČR. Povinnost zabývat se problematikou litteringu platí v členských státech EU od 1. ledna 2023. Nová povinnost předepisuje hradit obcím náklady spojené s úklidem, přepravou a zpracováním litteringového odpadu.

Jak to v praxi funguje?

Nová povinnost, která se týká vybraných plastových obalů nebo obalových prostředků, vyplývá z evropské směrnice o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. V praxi to funguje tak, že výrobci vybraných výrobků hradí tzv. litteringový poplatek určený obcím na odstranění volně pohozených odpadků, které znečišťují ulice i zelené plochy v obcích. Obce ročně investují do úklidu tohoto odpadu nemalé náklady – jednak za samotný úklid litteringového odpadu, ale také za jeho odvoz. Příspěvek od výrobců jim má náklady na obalový odpad částečně kompenzovat. Výše příspěvku je dle novely zákona o obalech stanovena tak, aby pokrývala průměrné reálné náklady na úklid a další vymezené činnosti, jako jsou přeprava a zpracování.

Povinnost se týká odpadů z níže specifikovaných jednorázových plastových obalů:

1.

Sáčky a balení

zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoliv další přípravy.

3.

Plastové odnosné tašky

5.

Nádoby na potraviny

Krabičky s víkem či bez něj používané na potraviny, které jsou:

- určeny k okamžité spotřebě na místě nebo odnesení s sebou,
- spotřebovány přímo z této nádoby a připraveny ke konzumaci bez jakékoliv další úpravy, jako je vaření nebo ohřívání. Týká se to i nádob na potraviny používané pro rychlé občerstvení, s výjimkou nápojových kelímků, talířů a sáčků a balení obsahujících potraviny.

2.

Nádoby na nápoje

o objemu až 3 litry, tj. nádoby, jež se používají k pojmnutí tekutin, např. nápojové lahve, včetně jejich uzávěrů a víček, a nápojové obaly z kompozitních materiálů, včetně jejich uzávěrů a víček, s výjimkou skleněných nebo kovových nádob na nápoje, které mají uzávěry a víčka vyrobené z plastu, včetně jejich uzávěrů a víček.

4.

Nápojové kelímky

včetně jejich uzávěrů a víček.

CO LITTERING OVLIVŇUJE

Na litteringové chování mají vliv například:

- dostupnost sběrných nádob na odpad a jiných možností (např. sběrné dvory, místa zpětného odběru apod.), kde odpad vytrídít;
- vzdálenost k místům, kde je možné odpady odložit – čím je vzdálenost kratší, tím je littering menší.

Navíc ze studií zaměřených na litteringové chování vyplynulo, že množství pohozeného odpadu roste v místech, kde se již nějaký vyskytuje.

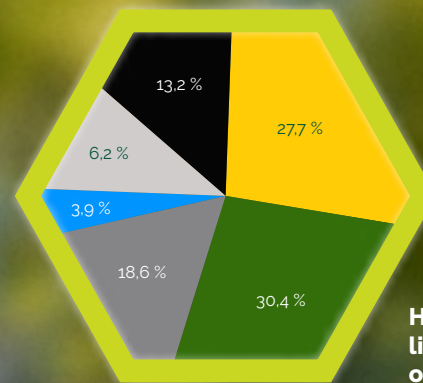
Litteringová studie

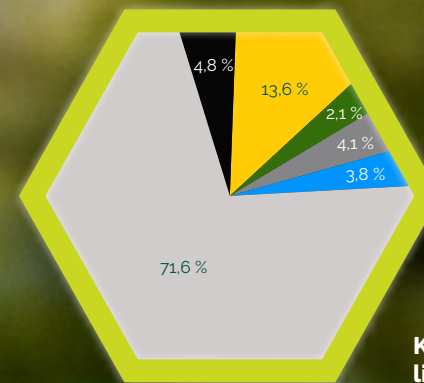
Nejčastěji pohozené odpadky

Dle výsledků studie zaměřené na analýzu volně pohozeného odpadu zveřejněné v roce 2022, kterou provedla Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM ve spolupráci s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně, tvoří největší podíl odhozeného odpadu z hlediska hmotnosti sklo (30,4 %), dále plast (27,7 %) a kovy (18,6 %). Odpad po kuřácích byl zastoupen zhruba 6,2 %. Z hlediska kusů bylo právě cigaretových nedopalků jednoznačně nejvíce (71,6 %).

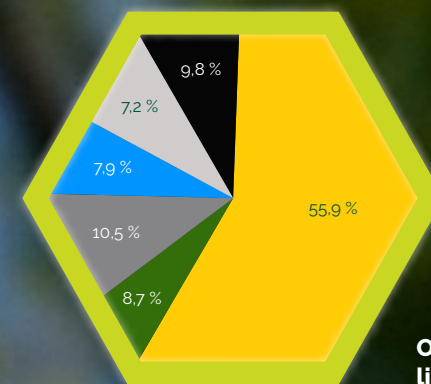
Skladba litteringového odpadu se ale mění i v závislosti na typu lokality nebo na ročním období. Studie proto probíhala ve 164 lokalitách. Záměrně se jednalo o různé typy území v celé ČR a probíhala v různých ročních obdobích – od prosince 2020 do listopadu 2021.

Hmotnostní skladba litteringového odpadu

Kusová skladba litteringového odpadu

Objemová skladba litteringového odpadu

- papír
- plasty
- sklo
- kovy
- cigarety
- ostatní

OSVĚTA A VZDĚLÁVÁNÍ

Dobrých výsledků v třídění a recyklaci obalů dosahuje EKO-KOM nejen díky efektivně nastavené spolupráci se všemi smluvními partnery, ale i díky dlouhodobé aktivní účasti většiny obyvatel ČR na třídění odpadů. K tomu značnou měrou přispívá kontinuální plošná osvětová kampaň a vzdělávací program pro školy, které realizujeme.

Děti i dospělí se mohou s tematikou třídění odpadů setkávat i na veřejných prostranstvích, kde venkovní vzdělávací program doprovází městské akce. Dostatek informací a podpora smysluplnosti třídění a recyklace odpadů jsou zajišťovány i prostřednictvím online a tištěných médií a ve velké míře také příspěvky na sociálních sítích.

MEDIÁLNÍ KAMPANĚ

Digitální svět je už dlouho nedílnou součástí našich životů, proto se informování o důležitosti správného nakládání s odpady dominantně odehrává v online prostředí internetových stránek a sociálních sítí.

Hlavní komunikační cíle

Posilovat povědomí, že třídíče je součástí většinové skupiny a netřídíče je odchylkou od společenské normy.

Upevnit pozici třídění odpadu jako součást moderního způsobu života. Tento krok je nutný pro minimalizaci dopadu současného „konzumního“ životního stylu na životní prostředí.

Vyzývat ke snižování vlastní uhlíkové stopy jednoduchým osobním příspěvkem v podobě třídění odpadů.

I přes neustálý nárůst komunikace v online prostoru hrají pro plošné oslovení dostatečného množství spotřebitelů stále důležitou roli také televizní diváci. Na kanálech TV PRIMA a NOVA byly proto nasazeny dvě vlny spotové kampaně. V zimní i letní části byl vysílán spot, který upozorňuje, že třídění odpadu je základní jednoduchou činností, díky které můžeme snížit vlastní uhlíkovou stopu.

V komunikační strategii ale nezapomínáme ani na tištěná média, kde se zaměřujeme na spolupráci se společenskými i odbornými časopisy. V regionech využíváme lokální tituly pro podporu regionálních komunikačních projektů.

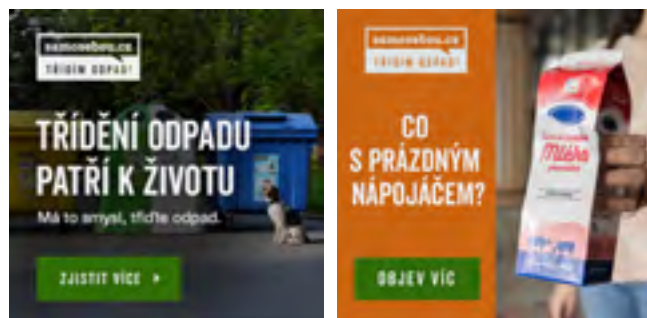
Vydáváme vlastní elektronické zpravodaje – EKO-KOMunikace pro klienty a Zpr@vodaj pro obce, ve kterých informujeme o podstatných oborových tématech výrobce baleného zboží a také zástupce obcí. S těmito partnery se také setkáváme na námi organizovaných odborných seminářích, konferencích i webinářích.

93,8 %

POPULACE STARŠÍ 15 LET
BYLO OSLOVENO V RÁMCI
HLAVNÍ INFORMAČNÍ KAMPANĚ
PROSTŘEDNICTVÍM CELOPLOŠNÝCH
TV A ONLINE SDĚLENÍ.

TŘÍDĚNÍM ODPADU SNIŽUJETE UHLÍKOVOU STOPU.

MÁ TO SMYSL, TŘÍDTE ODPAD!

Aktuální plošná kampaň

Kampaň „Třídění odpadu patří k životu“ podporuje třídění jako běžnou součást našich životů. Zahrnuje čtyři zábavně-informativní videa představující konkrétní životní situace a konkrétní obalové materiály. V kampaních jsme i nadále kladli důraz na správné třídění a věnovali se specificky podpoře sběru kovových obalů a nápojových kartonů.

REGIONÁLNÍ KAMPANĚ

Nezapomínáme ani na podporu třídění a osvětové kampaně přímo v regionech. Realizujeme kampaně ve spolupráci s obcemi a městy. Pomáháme jim tak i s povinným informováním veřejnosti nebo s informováním o místních systémech nakládání s odpady.

Pro tyto účely je určen portál www.trideni.cz. Sdružuje regionální internetové stránky, kde se občané dozvědí veškeré podstatné informace o třídění a nakládání s odpady v jejich kraji.

Pro podporu informování veřejnosti v regionech vznikla na internetových stránkách AOS EKO-KOM, a.s., sekce INSPIRÁTOR. Ta je určena zastupitelům samospráv měst a obcí a zástupcům městských a obecních úřadů a slouží jako pomůcka pro obce a města k zajištění efektivní komunikace na téma nakládání s komunálními odpady.

PROJEKTY PODPORY TŘÍDĚNÍ NA CESTÁCH

Lidé si v posledních letech zvykli trávit více času mimo své domovy. Vyrážejí tam za sportem, na procházky či oblíbené hudební festivaly. Tyto i další akce pod širým nebem pro širokou veřejnost ale znamenají i větší produkci odpadů a mohou mít dopad na životní prostředí. AOS EKO-KOM se proto zaměřuje i na podporu třídění odpadu na toulkách přírodou nebo při organizaci sportovních a kulturních akcí. Již několik let tedy podporujeme projekty umožňující třídění odpadů i mimo domovy.

Dlouhodobě spolupracujeme s projektem Uklidíme Česko. Pro sběr pohozených odpadků jsme zajistili výrobu plastových pytlů ze 100% recyklovaných barevných fólií vytříděných v obcích a městech ČR. V rámci šestého ročníku celosvětového úklidového dne v ČR proběhlo přes 5 000 úklidů, do kterých se zapojilo na 225 000 dobrovolníků.

Organizátory sportovních akcí motivujeme k environmentální odpovědnosti a snižování jejich dopadu na životní prostředí, tedy i k třídění odpadů.

díky osvědčené partnerské spolupráci s iniciativou **#bezodpadu**.

Dlouhodobě se věnujeme také osvětě ohledně třídění na letních hudebních festivalech, které podporujeme projektem Čistý festival. V rámci vybraných dvaceti hudebních festivalů třídění nejen propagujeme, ale také ve spolupráci s organizátorem zajišťujeme. Díky tomu bylo v roce 2023 k dotřídění, recyklaci nebo dalšímu využití předáno více než 43 tun odpadu z plastů, skla, papíru a kovů z těchto akcí.

Kontaktní komunikaci realizujeme také v projektu Třídíme na sněhu a jeho letní variantě Třídíme v přírodě. Oba přispívají k šíření povědomí o možnosti třídění odpadu ve významných, hojně navštěvovaných horských resortech, kde jsou rozmístěny speciální koše na třídění, tzv. tříkoše.

K problematice litteringu jsme připravili přehledné internetové stránky www.littering.cz. Jsou zde informace, jaké faktory littering nejvíce ovlivňují, jaká je skladba volně pohozeného odpadu, a také hlavní zásady pro předcházení tomuto nežádoucímu jevu. A kdo by se tématu chtěl věnovat ještě podrobněji, najde zde i spoustu zajímavých článků a videí k této problematice.

VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY

Pro hlubší dopad předávaných informací tvoří nezbytnou součást komunikačních aktivit osvětové a vzdělávací akce o třídění a recyklaci odpadů realizované prostřednictvím osobních setkání ve školách i mimo ně napříč ČR.

Stejně jako v minulých letech jsme na vybraných místech spojili expozice věnované třídění odpadu s osobním setkáním s lektory, kteří návštěvníky více zasvětili do problematiky třídění a recyklace.

VÍCE NEŽ
277 000

DĚTÍ VE VĚKU 3–15 LET
BYLO OSLOVENO OSOBNÍM
SDĚLENÍM

ODBOBNÉ KONFERENCE, SEMINÁŘE A ŠKOLENÍ

Předávání odborných informací a zajímavá setkání opět umožnila konference OBALY, určená pro klienty Systému, a konference ODPADY a OBCE, kde probíhaly odborné diskuse našich partnerů z municipální sféry o využívání odpadů. Obou těchto odborných konferencí se zúčastnilo celkem přes 800 zájemců z řad odborné veřejnosti.

Nezastupitelnou úlohu v odborném vzdělávání mají semináře, které pořádáme pro klienty, pro obce a města a pro učitele. V roce 2023 jsme realizovali semináře v souhrnné délce téměř 450 hodin a navštívilo je přes 4 350 účastníků.

VÍCE NEŽ
800

LIDÍ SE ZÚČASTNILO
NAŠICH KONFERENCÍ

TŘÍDĚNÍ PRO DĚTI A ŠIROKOU VEŘEJNOST

Pro ZŠ

Lektoři vzdělávacího programu Tonda Obal na cestách v loňském roce navštívili 618 škol. Těchto vzdělávacích lekcí v délce vyučovací hodiny se zúčastnilo rekordních 137 tisíc dětí. Školní kolektivy mohly také navštívit vzdělávací odpadová centra, se kterými spolupracujeme. Na nakládání s odpady v praxi se tak podívalo více než 7 tisíc žáků a žákyň.

Pro MŠ

Divadelních představení o třídění odpadu určených pro ty nejmenší se v roce 2023 zúčastnilo téměř 25 000 návštěvníků během 163 realizací.

Pro širokou veřejnost

Zájemci o problematiku nakládání s odpady se s našimi lektory mohli setkat na 232 venkovních akcích o celkovém rozsahu přes 1 320 hodin. Tyto akce byly pořádány zejména ve spolupráci s obcemi či městy. Spotřebitelé se však mohli s problematikou třídění odpadu seznámit také u našich dalších partnerů – navštívit expozice v Národním zemědělském muzeu Praha, Království železnic nebo IQlandii a odnést si originální odměny za vyplnění pracovních listů.

Celkově jsme za rok 2023 oslovili formou osobního setkání jen v cílové skupině dětí 3–15 let více než 277 000 dětí.

Na Pankráci 1685/17
140 21 Praha 4
tel.: 729 848 111

ekokom.cz
jaktridit.cz
zodpovednafirma.cz